

Ciąża o przebiegu prawidłowym i opieka przedporodowa

Dr n. med. Maja Kufelnicka-Babout

Poruszane aspekty

- Rozpoznanie ciąży
- Ustalenie czasu trwania ciąży
- Fizjologiczne zmiany w ciąży
- Opieka przedporodowa
  - > Pierwsza wizyta
  - > Wizyty i USG w kolejnych trymestrach
  - > Zlecane badania
- Powszechne dolegliwości ciężarnych

Rozpoznanie ciąży

○ Objawy przypuszczalne

- > Brak miesiączki
- > Nudności i wymioty
- > Ból piersi
- > Ruchy płodu
- > Zaburzenia w oddawaniu moczu
- > Zmęczenie

○ Objawy prawdopodobne

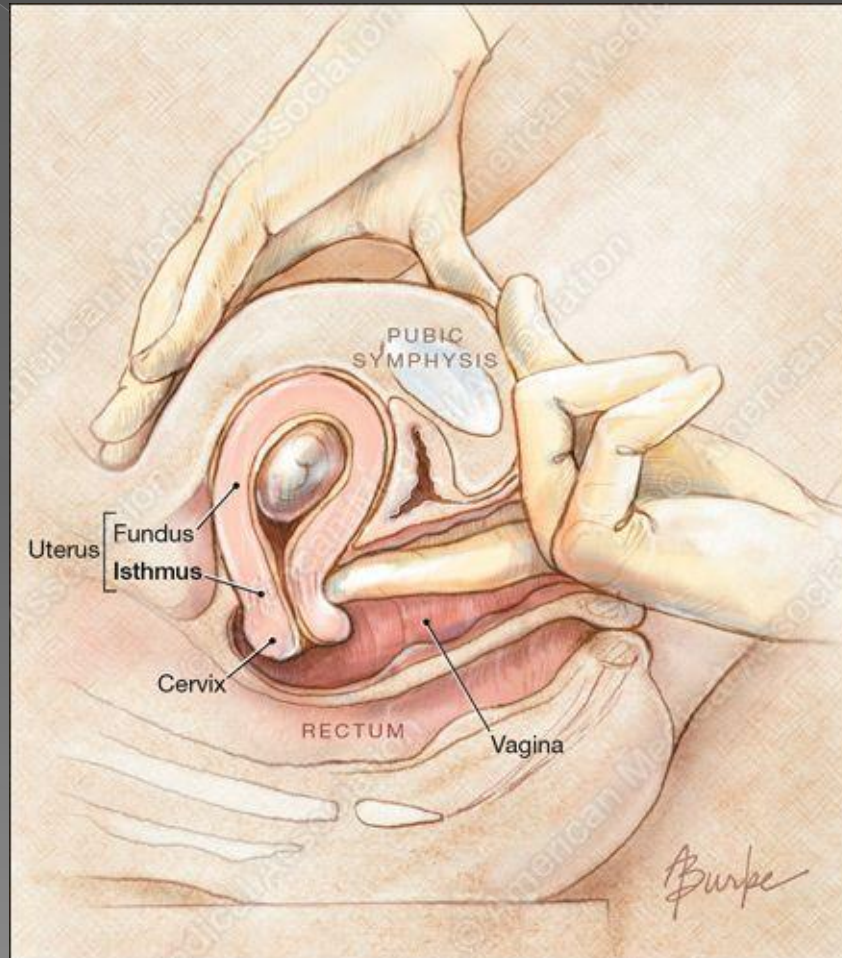
- > Powiększenie brzucha
- > Dodatni wynik próby ciążowej
- > Zmiany w obrębie szyjki

Rozpoznanie ciąży

● Objawy kliniczne

- > Objaw Chadwicka- zasinienie pochwy i sromu -kolor purpurowy
- > Miękka macica po 6 tygodniu (objaw Hegara)
- > linea nigra
- > Obrzęk i tkliwość piersi
- > Teleangiektazje, zaczerwienienie dłoni rąk

Objaw Hegara

Skóra

Rozpoznanie ciąży

○ Objawy pewne

- > FHR
- > Ruchy
- > USG

β hCG

- 100 000 mIU/mL max w 10 hbd
- Podwaja się co 48-72 h
- W II trym 20-30 000 mIU/mL
- 1500- 2 000 mIU/mL – można uwidocznic ciążę w macicy bo to 5 tydzień
- 5000- 6000 mIU/mL– można uwidocznic serce płodu bo to 6 tydzień

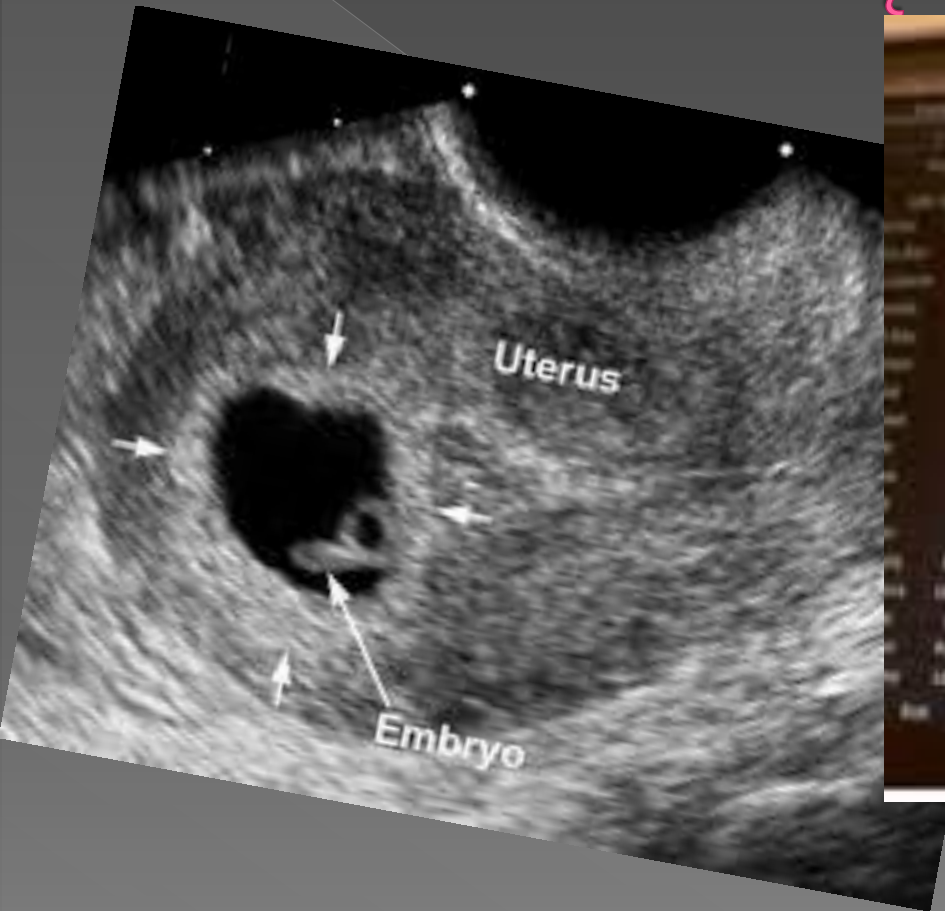
β hCG - wysokie

- rak kosmówki/kosmówczak (złośliwa choroba trofoblastyczna)
- Znacznie podwyższone wartości- ciąża mnoga, a $>500\ 000$ zaśniad groniasty (łagodna choroba trofoblastyczna)

β hCG - niskie

- Cięża pozamaciczna
- Obumarcie płodu

Wczesna ciąża USG

Kolejne trymestry

- Ciąża trwa..10 miesięcy/40 tygodni/ 280 dni
  - > I trym do 14 hbd
  - > II 15-28 hbd
  - > III 28-poród

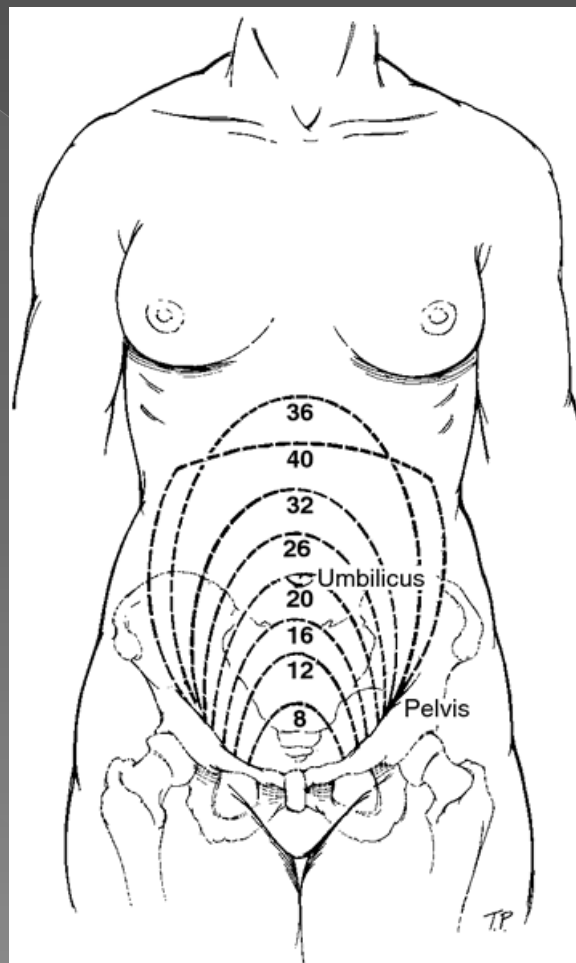
„Kamienie milowe”

- ◉ Do 22 hbd poronienie
- ◉ 23-37 hbd poród przedwczesny
- ◉ 37-42 hbd poród w terminie
- ◉ >42 hbd ciąża przenoszona

Ustalenie wieku ciążowego

- ◉ Data ostatniej miesiączki (czy były regularne?)- reguła Nagelego
- ◉ Kółko położnicze
- ◉ Dno macicy, ruchy płodu
- ◉ USG I trymestru

Dno macyy

USG I trymestr

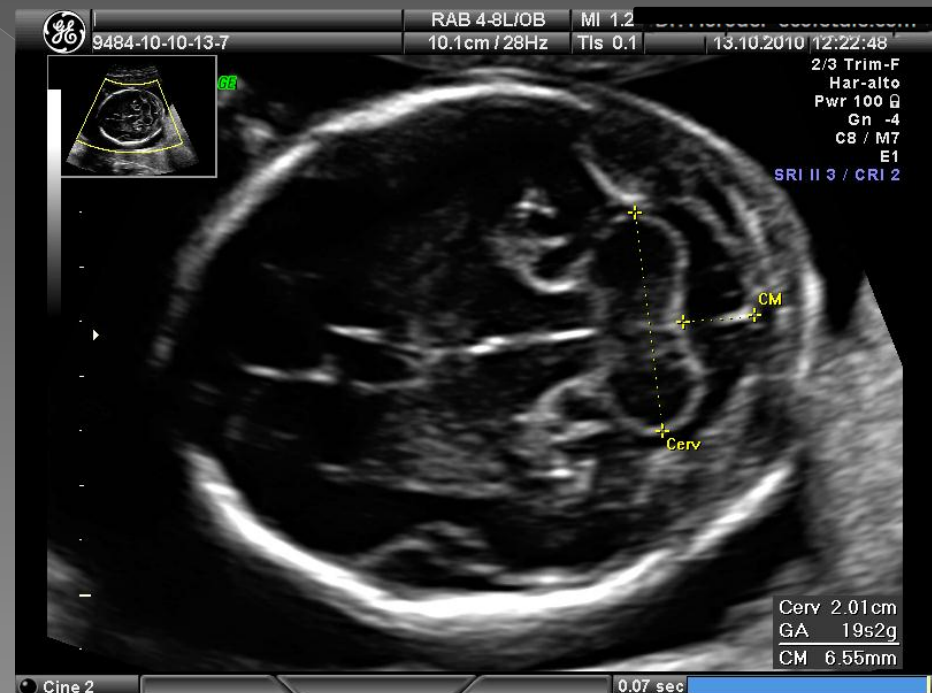

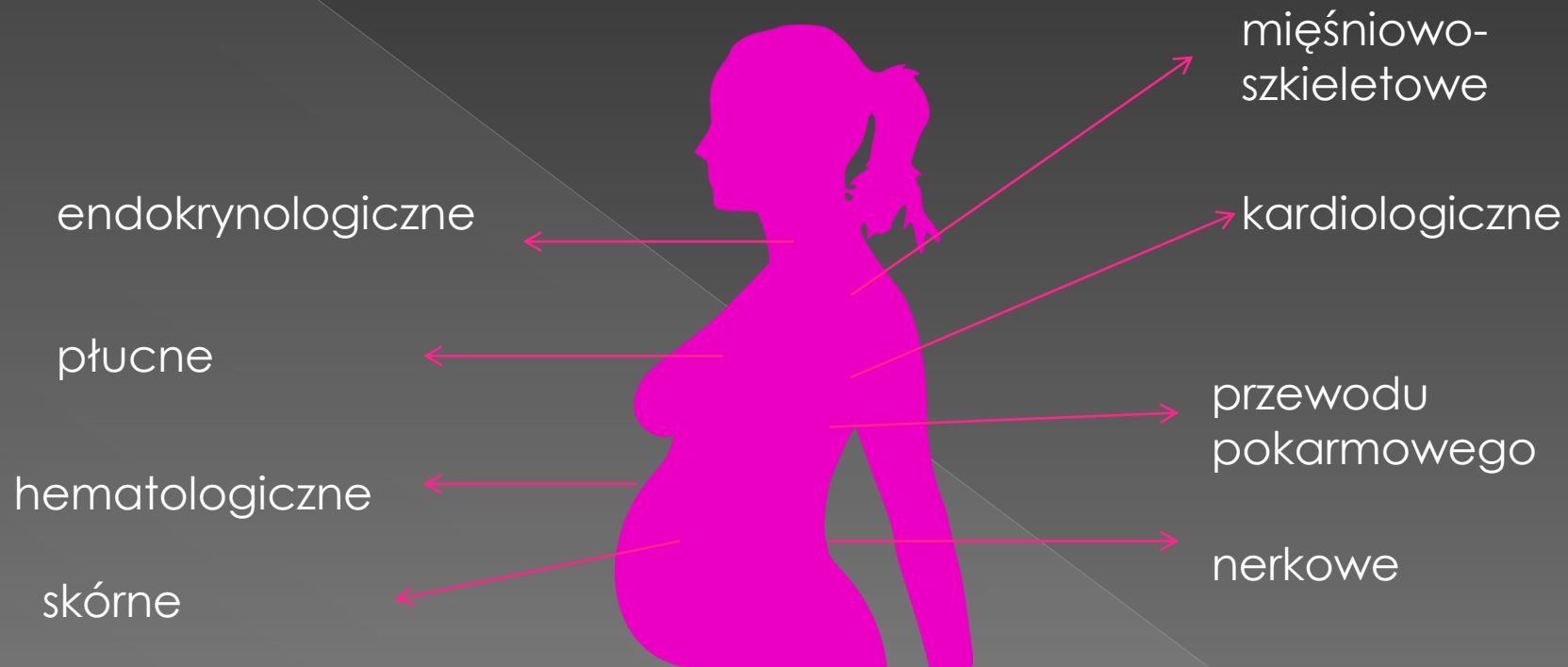
NT- przezierność karkowa

Dokładność USG

- I trym- 1 tydzień
- II trym – 2 tygodnie
- III trym- 3 tygodnie

Zmiany fizjologiczne w ciąży

Zmiany hematologiczne

- ◉ Wzrost objętości 30-50 %
- ◉ Wzrost objętości osocza w stosunku do masy erytrocytarnej- fizjologiczna niedokrwistość ciężarnych
- ◉ Leukocytoza do 14-16 tys
- ◉ Płytki – spadek (<100 – niepokój)
- ◉ Wzrost stężenia czynników krzepnięcia
- ◉ Podczas porodu zwiększenie koagulacji i spadek fibrynolizy- zwiększone ryzyko zakrzepicy poporodowej

Serce

- Przerost mięśnia sercowego
- ↑ objętości wyrzutowej (szmery)
- ↑ jego pojemności (zespół żyły głównej dolnej przy leżeniu na plecach- spodek pojemności)

Układ krążenia

- ↑ HR
- rozszerzenie naczyń i spadek oporu tętniczego- RR ↓
- ↑ ciśnienia żylnego w dolnych partiach ciała (obrzęki kończyn dolnych)
- ↑ przepływ krwi przez narządy- skóra ciepła, zaczerwieniona i wilgotna

Układ oddechowy

- Obrzęk i przekrwienie błony śluzowej
- Uniesienie przepony – zmniejszenie całkowitej pojemności płuc
- Zmiana toru z żebrowego na przeponowy
- ↑ Objętości oddechowej, częstości oddechów, wentylacji minutowej i zużycia tlenu.
- Duszności u ciężarnej bo ↓ Pa CO₂

Układ pokarmowy

- Relaksacyjny wpływ progesteronu na mięśnie gładkie przewodu pokarmowego – zaparcia, zgaga, wzdęcia, przepuklina rozworu przełykowego
- Wzmożone wydzielanie śliny i ↓ jej pH-
próchnica
- Rozpulchnione, krwawiące dziąsła
- Wolny pasaż żołądkowo-jelitowy- lepsze trawienie i wchłanianie
- Zastój żółci i wzrost Chol- kamica żółciowa

Układ kostny

- ◉ Poszerzenie chrząstkozrostu krzyżowo-biodrowego i spojenia łonowego
- ◉ Zmiana punktu ciężkości- bóle pleców, upadki...

Układ moczowy

- ◉ Pod wpływem progesteronu poszerzenie miedniczek i moczowodu głównie po stronie prawej- zalegania moczu aż do 200 ml- wodonercze ciężowe
- ◉ Rozluźnienie mięśniówki pęcherza moczowego- zalegania moczu- parcia na mocz i zakażenia dróg moczowych
- ◉ Wzrost filtracji kłębuszkowej a spadek pojemności resorpcyjnych cewek nerkowych- fizjologiczna glikozuria niezależna od glikemii i ketonuria
- ◉ Fizjologiczny białkomocz do 300 mg/dobę

Endokrynologia

- Powiększenie tarczycy
- Powiększenie nadnerczy
- Powiększenie przedniego płata przysadki- wzrost stężenia hormonów tropowych, PRL i laktogenu

Skóra

- Teleangiektazje
- Rumień dłoni
- Hiperpigmentacja sutków pępka, linii
pośrodkowej, krocza i twarzy

Żywnienie w ciąży

- ◉ 2000-2500 kcal/dzień
- ◉ Dieta bogata w błonnik
- ◉ 10-15 kg prawidłowy przyrost masy ciała
- ◉ Wzrost zapotrzebowania na białko, wapń
- ◉ Kwas foliowy